

dosarul nr. 3ra-377/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (E. Cojocari)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Corporația de Finanțe Rurală” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Corporația de Finanțe Rurală” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Corporația de Finanțe Rurală” Societate pe Acțiuni, a fost casată hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu încetarea procesului,

c o n s t a ț ă:

La 05 iunie 2018 Organizația de Creditare Nebancară „Corporația de Finanțe Rurală” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la adunarea generală ordinară anuală nr. 25 din 23 martie 2018 a acționarilor OCN „Corporația de Finanțe Rurală” SA acționarii au ales în componența organelor de conducere ale societății membrii Consiliului și ai Comisiei de cenzori. La data alegerii în organele de conducere menționate, majoritatea membrilor aleși exercitau funcția de administrator (membru al consiliului, director executiv sau contabil-șef) în asociațiile de economii și împrumut acționari ai OCN „Corporația de Finanțe Rurală” SA.

La 28 martie 2018 Comisia Națională a Pieței Financiare a emis avertismente față de membrii aleși în organele de conducere ale OCN „Corporația de Finanțe Rurală” SA, după cum urmează: conform scrisorii nr. 05-840 din 28 martie 2018, în privința membrului Consiliului OCN „Corporația de Finanțe Rurală” SA, Liviu Gumovschi, care deținea și funcția de membru al Consiliului AEÎ „Microfin”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-841 din 28 martie 2018, în privința membrului Consiliului OCN „Corporația de Finanțe Rurală” SA, Ion

Dobândă, care deținea și funcția de director executiv al AEÎ „Cașunca”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-842 din 28 martie 2018, în privința membrului Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Vasile Josanu, care deținea și funcția de director executiv al AEÎ „Chetrocredit”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-843 din 28 martie 2018, în privința membrului Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Viorica Ceban, care deținea și funcția de contabil-șef al AEÎ „Credite-Hădărăuți”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-844 din 28 martie 2018, în privința membrului Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Vasile Tabarcea, care deținea și funcția de director executiv al AEÎ „Credite-Larga”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-845 din 28 martie 2018, în privința membrului Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Lucia Nărea, care deținea și funcția de director executiv al AEÎ „CH-Finanțe”, acționar al reclamantului; conform scrisorii nr. 05-846 din 28 martie 2018, în privința membrului Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Zinaida Onuța, care deținea și funcția de director executiv al AEÎ „Valea Vîlcului”, acționar al reclamantului.

În motivarea avertismentelor Comisia Națională a Pieței Financiare a invocat prevederile art. 12 alin. (3) lit. i) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.20017, conform căreia nu poate fi administrator al asociației persoana care deține funcții în organele de conducere ale instituțiilor financiare sau organizațiilor de creditare nebancaară.

Astfel, Comisia Națională a Pieței Financiare a prescris membrilor Consiliului în număr de 4 membri din 5 și tuturor membrilor Comisiei de cenzori să se conformeze art. 12 alin. (3) lit. i) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.20017, în termen de 10 zile lucrătoare din data recepționării avertismentelor.

Totodată, persoanele vizate în avertismente au fost atenționate de către Comisia Națională a Pieței Financiare că până la conformare acestea nu pot exercita calitatea de membru în organele de conducere ale OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA și nici funcția de administrator în asociațiile de economii și împrumut.

Conform scrisorii electronice din 02 aprilie 2018, președintele organului executiv al OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SRL, Marcel Tonu, a informat prin poșta electronică membrii Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA că în acord cu președintele Consiliului, Ion Dobândă, a fost convocată ședința extraordinară a Consiliului pe data de 04 aprilie 2018.

A menționat reclamantul că data de 03 aprilie 2018 a recepționat avertismentul nr. 05-889 din 03 aprilie 2018 al Comisiei Naționale a Pieței Financiare în care: a) având în vedere preconizata ședință a consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA (04 aprilie 2018), pârâtul a atras atenția asupra imperativului respectării (necondiționate și depline) a prevederilor și prescrierilor legale de către persoanele cu funcții de răspundere ale reclamantului; b) pârâtul a menționat că potrivit art. 12 alin. (3) lit. i) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.20017, calitatea de membru al Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA poate fi exercitată doar după eliberarea sau

suspendarea din funcție a administratorilor corespunzători ai asociațiilor de economii și împrumut; c) pârâțul în mod repetat a avertizat asupra respectării fără echivoc a prevederilor menționate, sub sancțiunea aplicării măsurilor de rigoare în privința persoanelor cu funcție de răspundere (art. 74 alin. (2) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134- XIII din 02.04.1997) și/sau retragerii din funcția de administrator al asociației (art. 12 alin. (5) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.20017).

A susținut reclamantul că în baza presiunilor exercitate prin avertismentele pârâțului, majoritatea membrilor consiliului și ai comisiei de cenzori și-au prezentat demisia și anume: membrul Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Lucia Nărea, conform cererii de demisie din 02 aprilie 2018; președintele și membrul Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Ion Dobândă, conform cererii de demisie din 04 aprilie 2018; membrul Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Vasile Josanu, conform cererii de demisie din 04 aprilie 2018; membrul Consiliului OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Vasile Tabarcea, conform cererii de demisie din 04 aprilie 2018; membrul Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SRL, Viorica Ceban, conform cererii de demisie din 05 aprilie 2018; membrul Comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, Zinaida Onuța, conform cererii de demisie din 05 aprilie 2018.

A menționat că prin actele administrative emise sub formă de avertismente, pârâțul a determinat membrii organelor de conducere ale reclamantului să demisioneze din funcțiile în care au fost aleși conform legislației în vigoare la data desfășurării adunării generale ordinare a acționarilor OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA nr. 25 din 23 martie 2018. În consecință, organul executiv al reclamantului a constatat încetarea înainte de termen a împuternicirilor organelor sale de conducere legal constituite.

Astfel, în rezultatul actelor emise de pârât, a suportat un prejudiciu material în mărimea cheltuielilor aferente convocării și desfășurării adunării generale extraordinare a acționarilor OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA nr. 26 din 18 mai 2018, pentru alegerea membrilor în componența organelor sale de conducere.

Considerând neîntemeiate și abuzive avertismentele menționate, s-a adresat pârâțului cu cererea prealabilă nr. 2/1-102 din 19 aprilie 2018, prin care a solicitat să fie revocate avertismentele din 28 martie 2018 și 03 aprilie 2018, pe motivele invocate în cererea menționată.

A solicitat reclamantul anularea avertismentelor nr. 05-840 din 28.03.2018, nr. 05-841 din 28.03.2018, nr. 05-842 din 28.03.2018, nr. 05-843 din 28.03.2018, nr. 05-844 din 28.03.2018, nr. 05-845 din 28.03.2018, nr. 05-846 din 28.03.2018 și nr. 05-889 din 03.04.2018 emise de Comisia Națională a Pieței Financiare față de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA și membrii aleși în componența consiliului și a comisiei de cenzori a OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA la adunarea generală ordinară anuală a acționarilor din 23.03.2018.

Prin hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA a declarat apel împotriva hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA, a fost casată hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani cu dispunerea încetării procesului în temeiul art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă – cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat că avertismentele emise de către Comisia Națională a Pieței Financiare, ale căror anulare se solicită, sunt acte preparatorii, premergătoare emiterii unui act administrativ și nu constituie obiectul contenciosului administrativ, prin urmare acestea nu produc efecte juridice prin ele însele.

Or, în temeiul Legii contenciosului administrativ, actele pregătitoare sau operațiunile administrative și tehnico-materiale care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat nu pot constitui de sine stătător obiect al acțiunii în contenciosul administrativ, deoarece nu produc efecte juridice prin ele însele.

La 01 februarie 2019 OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată a legii de către instanța de apel. În opinia recurentului, instanța de apel nu a elucidat că avertismentele sunt acte administrative cu caracter individual.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că la data de 06 decembrie 2018 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale. Prin urmare, recursul declarant la data de 06 februarie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Corporația de Finanțe Rurală” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru